

Školní vzdělávací program pro školní družinu

zpracovaný podle RVP ZV

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Základní škola Dubí 1, Školní náměstí 177

budova Tovární 364

1 Identifikační údaje

Předkladatel

název školy Základní škola Dubí 1
REDIZO 600084671
IČ 46071156
adresa školy Školní náměstí 177, 417 01 Dubí 1
ředitel Mgr. Bc. Jan Holub
telefon 417 571 016
e-mail zsdubi1@seznam.cz
www www.zsdubi1.cz
fax 417 571 016

Zřizovatel

název Město Dubí
IČ 266281
kontakt Ing. Petr Pípal - starosta
adresa Ruská 264, 417 01 Dubí 1
telefon 417 571 041
fax 417 571 399
e-mail info@mesto-dubi.cz
www www.mesto-dubi.cz

OBSAH

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika, umístění, vybavení ŠD.....	4
2.1	Charakteristika, umístění a vybavení ŠD	4
2.2	Provoz ŠD.....	4
2.3	Hygiena a bezpečnost ve ŠD	4
2.4	Charakteristika dětí.....	5
2.5	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	5
2.6	Spolupráce s třídními učiteli.....	5
2.7	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	5
2.8	Přihlášky do ŠD	6
2.9	Personální podmínky	6
2.10	Ekonomické podmínky	6
2.11	Docházka do ŠD	6
3	Činnost ŠD.....	8
3.1	Činnost ŠD.....	8
3.2	Výchovně vzdělávací strategie	8
3.3	Cíle ŠVP školní družiny	10
3.4	Vzdělávací a výchovné oblasti	11
3.5	Umění a kultura	12
3.6	Režim a skladba dne	13
3.7	Plán zájmového vzdělávání ŠD a činností.....	13

2 Charakteristika, umístění, vybavení ŠD

2.1 Charakteristika, umístění a vybavení ŠD

Školní družina je součástí Základní školy. Nachází se v budově 1. stupně ZŠ v přízemí.

Pro svou činnost využívá 3 místnosti + předsíň k ukládání aktovek. Dle potřeby lze využít i tělocvičnu. Šatny jsou společné se žáky ZŠ. Děti využívají k pohybovým aktivitám i školní hřiště a školní zahradu. Stravování probíhá v budově veřejné, která se nachází v 1. patře školní jídelny. Pitný režim zajišťují vychovatelky zakoupením sirupu, děti mají vlastní nádoby na pití.

2.2 Provoz ŠD

Školní družina je otevřena denně od pondělí do pátku od 6.00 do 8.00 hodin a odpoledne od 11.40 do 16.00 hodin. Jedná se o přímou práci s dětmi.

2.3 Hygiena a bezpečnost ve ŠD

Od 6,00 hod do 7,30 hod. mohou žáci přicházet do družiny sami nebo s doprovodem rodičů. Do 7,45 hod probíhá individuální zájmová činnost a společná zájmová činnost. V 7,45 hod. odchází žáci do svých tříd. Po vyučování žáky do školní družiny předávají vychovatelkám vyučující. Žáci se shromažďují v učebně školní družiny, kde je provedena kontrola docházky. Poté hromadně odcházejí žáci s vychovatelkou do šatny, odkud jsou převedeni do jídelny. Po návratu z jídelny probíhá činnost dle režimu skladby dne. Ze školní družiny odcházejí žáci dle uvedených odchodů na přihláškách. V případě změny je požadován písemný doklad podepsaný od rodičů. Při náhlé nevolnosti telefonicky vychovatelka zkontaktuje ihned rodiče a vyčká jejich příchodu. V žádném případě při nevolnosti nepouští žáka domů samotného, ani v doprovodu jeho spolužáků. Na počátku i v průběhu školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, jídelně, na zahradě, při společných vycházkách a akcích. Poučení je zapisováno každý týden do přehledu výchovné práce ve ŠD. Dbají též na bezpečnost v silničním provozu při přechodu do jídelny a zpět do ŠD. Zranění nebo úraz v ŠD okamžitě hlásí vychovatelce z důvodů ošetření či přivolání lékaře. Úrazy jsou ošetřeny a zaznamenány v knize úrazů, která se nachází u pana ředitele a sděleny rodičům buď telefonicky, nebo písemně.

2.4 Charakteristika dětí

Program ŠD je koncipován pro 45 – 50 dětí ve věku od 6 do 10 let. Naši školu i družinu navštěvují i děti cizích etnik – vietnamských a romských.

2.5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Ve všech těchto bodech je nutná spolupráce s třídními učiteli a učiteli s rozšířeným speciálně pedagogickým vzděláním, kteří působí na naší škole.

- Individuální práce s žáky s vadami řeči
- Individuální přístup a respektování intelektu žáků romských a vietnamských etnik a žáků ze sociálně slabých rodin (např. při motivačních soutěživých hrách – vybavení vhodnými didaktickými hrami a pomůckami, vedení ostatních žáků k jejich respektování)
- Vychovatelky se individuálně věnují i zdravotně postiženým žákům s trvalým i dočasným postižením, zohledňují jejich zdravotní problém při činnostech i během celého pobytu žáka v ŠD
- Nadaným žákům jsou také poskytovány podmínky k uplatnění těchto nadprůměrných schopností a jejich dalšímu rozvoji

2.6 Spolupráce s třídními učiteli

Spolupráce s ředitelem školy, třídními učiteli a nepedagogickými pracovníky je na výborné úrovni. Třídní učitelky a vychovatelka si předávají zkušenosti o žácích.

2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Pravidelně se podílíme na akcích organizovaných školou – Den otevřených dveří, sběr tříděného odpadu, sběr žaludů a kaštanů. Účast rodičů při různých akcích pořádaných ve ŠD. Pomoc starších dětí při organizaci některých akcí, např. Dětského dne, a naopak účast dětí ŠD na Dětském dnu pořádaném školou.

2.8 Přihlášky do ŠD

ŠD je přístupna žákům 1. stupně dle prostorové kapacity ŠD, kteří podali písemnou přihlášku do ŠD. V nutném případě se lze přihlásit nebo odhlásit i v průběhu školního roku dle naplněnosti družiny. Počet žáků ve ŠD je omezen počtem a prostorem na žáka, stanovený vyhláškou (vyhláška č.87/92 Sb. o školních družinách a školních klubech). Při zvýšeném počtu žádostí nad 50 žáků rozhoduje o přijetí ředitel. Přednost je dána žákům nižších ročníků. ŠD plní kromě rekreační a vzdělávací funkce též svou sociální funkci – výchovnou, dozor do příchodu rodičů žáka ze zaměstnání. Odhlášení žáka ze ŠD podají rodiče písemně paní vychovatelce. O vyloučení žáka ze ŠD rozhoduje ředitel ZŠ s vychovatelkou. Důvodem k vyloučení může být porušování kázně, pořádku, ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních žáků. Rodičům se sděluje písemnou formou.

2.9 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanými odborníky. Obě vychovatelky mají pedagogické vzdělání a dvaceti a třicetiletou praxi. Doplnují se ve svých odbornostech:

Dvorníková Š. – tělovýchovná, estetická, rekreační.

Petrová I. – pracovní, přírodovědná a vlastivědná činnost.

2.10 Ekonomické podmínky

Za ŠD byla od školního roku 2012/2013 stanovena měsíční úplata ve výši 100,- Kč.

2.11 Docházka do ŠD

Docházka do ŠD je stanovena dobou, určenou rodiči na přihlášce do ŠD, případně je možné ji v průběhu roku písemně změnit. Žák svůj příchod a odchod hlásí paní vychovatelce. Bez dovolení neopouští družinu. Nepřítomnost a nemoc žáka hlásí vychovatelce třídní učitelka. Změnu odchodu ze ŠD hlásí rodiče písemnou formou. Nevyzvednutého žáka ve stanovené době ponechá vychovatelka ve ŠD do příchodu rodičů nebo do 16 hodin. Po 16 hod. vychovatelka telefonicky informuje zákonné zástupce dítěte, počká do 16,30 hod. v prostorech

ŠD. Pokud se rodiče nedostaví, telefonicky informuje vedení školy. Rodiče uvedou v přihlášce do ŠD telefonický kontakt, na který je možno v případě nutnosti rodiče kontaktovat.

3 Činnost ŠD

3.1 Činnost ŠD

Činnost družiny se řídí celoročním programem a skladbou zaměstnání. Vliv na činnost je dána prostorem a počasím. ŠD slouží převážně k odpočinku a k rekreaci žáka po vyučování, vyžití v přírodě a na školní zahradě k rozvíjení dovedností žáka, k přípravě na vyučování a k sebevzdělávání hravou formou. Během školního roku se ve ŠD pořádají soutěžně motivační hry, kde děti rozvíjejí své zájmy a dovednosti. Žákům je umožněno využívat inventář ŠD. V případě úmyslného poškození jej však musí nahradit.

Vzhledem k plánovaným činnostem je čas odchodu ze ŠD od 12.30 do 13.30 hodin a od 15.00 hodin.

3.2 Výchovně vzdělávací strategie

KRESBA- KOLÁŽ- techniky

- Využití pastelky, fix, vodových a akrylových barev, kombinace voskovek a vodových barev

SPORTOVNÍ ČINNOST

- způsob provedení, realizace: skupinové a celodružinové soutěže, pravidelné návštěvy tělocvičny, využití školní zahrady, využití přírodního terénu, přírodní překážky, relaxace na koberci, v teplém počasí relaxace venku na dekách. Ostatní hry s využitím dostupného náčiní

KROUŽKY- DRAMATIZACE

- využití papírového a dřevěného divadla, dramatizace pohádek, improvizované i nacvičované

PRACOVNÍ ČINNOST

- využití modelíny, práce s papírem, přírodním a jiným dostupným materiálem, využití stavebnic, úklidové práce v družině a na zahradě, hry se sněhem

CELODRUŽINOVÉ AKCE

- pěvecké, výtvarné, taneční a jiné soutěže, vánoční besídky, Dětský den, soutěživé motivační hry atd.

HUDEBNÍ ČINNOST

- pěvecké soutěže, hry s hudební náplní, poslech hudby, rytmické hry (dřívka, hra na tělo, atd.). Každoročně pořádaná soutěž ve všech zmíněných uměleckých oborech „ŠD hledá talent“

BESEDY

- aktuální témata, sezónní témata aj.

EXKURZE

- do přírody, okolí ŠD, do města, ZUŠ, každoroční setkání s dětmi ZŠ v Dubí 2 při příležitosti exhibičního vystoupení a vyhlášení vítězů Dubské olympiády

SPOLEČNÉ AKCE S RODIČI

- účast při exhibičních vystoupeních např. tanečních, pěveckých, dramatických, pomoc při výrobě masek na dětský maskarní karneval, Den otevřených dveří

HRY

- využití tělocvičny, herny, zahrady, dětského hřiště. Motivační soutěživé hry na různá témata, branné hry, hry s dopravní tematikou, rozumové i pohybové

EKOLOGICKÁ (ENVIROMENTÁLNÍ) VÝCHOVA

- při vycházkách - chování v přírodě, poznávání přírody a vše co do ní patří. V družině - třídění odpadu, pravidelný úklid školní zahrady (co do přírody nepatří). Besedy o současném neutěšeném stavu naší planety a aktuální ekologické katastrofy

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

- při vycházkách-pozorování provozu (chyby chodců), hry s dopravní tematikou ve ŠD i na hřišti, každodenní přechod přes frekventovanou křižovatku

SOCIÁLNĚ-PATOLOGICKÉ JEVY

- potlačování šikany-besedy s paní učitelkou, která má tuto problematiku na starosti, aktuální besedy s vychovatelkami při výskytu tohoto jevu, reakce na konkrétní situace-řešení

ROZUMOVÁ VÝCHOVA

- rozumové hry ve školní družině, např. SMH na některá rozumová témata a to jak ve ŠD, tak i při pobytu venku. Pravidelná příprava na vyučování – rozšiřování a obohacování znalostí z vyučování zábavnou formou

PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ

- využívání didaktických her, spolupráce s třídními učitelkami, aktuální látka probíraná v jednotlivých třídách je rozšiřována zábavnou formou i formou vycházek a exkurzí

3.3 Cíle ŠVP školní družiny

- Rozvoj osobnosti člověka
- Získání všeobecného přehledu (Návaznost na učivo 1. stupně)
- Pochopení a uplatňování zásad demokracie (na úrovni žáka), každý má svá práva, ale i povinnosti
- Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině
- Získání a uplatňování poznatků o životním prostředí, jeho ochrana
- Dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví

Klíčové kompetence = způsobilost (KK)

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do ŠD. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. KOMPETENCE K UČENÍ

- učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislosti, uplatňuje je v praktických situacích dalším učením

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- všímá si dění kolem sebe, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými kultivovaně

4. SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

5. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví a zdraví druhých

6. KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i v individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku na využití volného času

3.4 Vzdělávací a výchovné oblasti

Člověk a jeho svět

1. MÍSTO KDE ŽIJEME

- Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, městská policie, požární zbrojnice), orientace v prostoru a čase, odhadovat vzdálenost v prostoru a čase, kopec, serpentina, vrchol, úpatí, beseda o našem městě, historii. Znat bezpečnou cestu do školy, vybírat bezpečnou cestu při vycházkách – kompetence činnostní a občanská

2. LIDÉ KOLEM NÁS

- Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, sympatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely, práce s internetem – vyhledávání informací). Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální

3. LIDÉ A ČAS

- Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj čas (základy pro využití smysluplných volnočasových aktivit).

Kompetence k trávení volného času

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

- Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové květiny, ekologická výchova, ochrana přírody.

Kompetence k učení

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, sebeochrana a schopnost reálně posoudit vlastní možnosti a zdravotní rizika vyplývající z konkrétního jednání, umět ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma, v rámci prevence plavání, nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, relaxační cvičení – jóga, dodržování pitného režimu.

Kompetence komunikativní, sociální, interpersonální a občanské

3.5 Umění a kultura

Vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání, cestování. Osvojení estetiky – krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Umění se vyjádřit jazykem – dramatická výchova, obohacení emociálního života (kompetence komunikativní).

Použití nekonvenčních výtvarných technik, nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací.

3.6 Režim a skladba dne

6.00 - 7.45	Zájmové, didaktické, tvořivé a spontánní hry dle přání dětí. Rozcvičky, pohybové a hudebně - pohybové hry.
11.40 - 13.30	Stolování, relaxace, odpočinek, hygienické návyky, besedy, vyprávění, předčítání, poslech CD, sledování DVD, poslech kazet apod.
13.30 - 15.00	Zájmové a rekreační činnosti, pobyt venku. Rozdělení dětí do skupin dle zájmu a přání dětí.
15.00 - 16.00	Příprava na vyučování formou her, hádanek, tajenek, práce s dětskými časopisy, hygiena, odpolední svačina, odchody domů.

3.7 Plán zájmového vzdělávání ŠD a činností

Plán je rozvržen do čtyř bloků, na čtyři roční období: podzim, zima, jaro, léto. Bude realizován jako celoroční hra: „**Chodíme do naší druhé rodiny – družiny za naší kouzelnou družinovou babičkou.**“

CÍL

- zlepšování vztahů mezi dětmi, rozvíjení vztahů a úcty ke starším lidem. Družinová babička motivuje děti k rozmanitým činnostem

MOTIVACE

- Děti, máte rády svou babičku?

V družině na vás bude také taková hodná babička čekat. A protože to bude hodná babička, budeme jí plnit její přání. A víte jaké je to její přání? Abychom se v naší družině měli všichni rádi, neubližovali si a chovali se k sobě slušně. Babička vás bude zato také mít ráda a bude ráda plnit vaše přání.“

1. BLOK – PODZIM – září, říjen, listopad

- Družinová babička má na hlavě šátek podzimní, zdobený barevným listím. Bude děti provázet podzimem a vyprávět o něm. Motivuje děti pro hry, soutěže a další činnost ve ŠD.

2. BLOK – ZIMA – prosinec, leden, únor

- Družinová babička má na hlavě zimní bílý šátek. Bude děti provázet zimou. Bude děti motivovat a nabízet pestrou činnost v souladu se zimním obdobím.

3. BLOK – JARO – březen, duben, květen

- Družinová babička má na hlavě jarní květovaný šátek. Bude nás provázet jarem a vyprávět o něm. Nabádá děti ke vzájemné komunikaci i spolupráci ústní i písemnou formou.

4. BLOK – LÉTO – červen, červenec, srpen

- Družinová babička má na hlavě lehounký letní květovaný šátek. Bude nás provázet létem a vyprávět o něm. Motivace pro trávení volného času během letních prázdnin, nabádání k opatrnosti, k bezpečnosti a ochraně svého zdraví.